

วิวัฒนาการการเกษตรในประเทศไทย

2,500 – 6,000 ปีมาแล้ว มีการทำการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง จากหลักฐาน การขุดพบเครื่องมือทำการเกษตรบริเวณแม่น้ำชี แม่น้ำมูล ส่วนในภาคเหนือพบเครื่องมือการทำเกษตรในจังหวัดอุตรดิตถ์ ส่วนการปลูกข้าวในประเทศไทยพบหลักฐานว่ามีวิวัฒนาการมาจากเมืองหนานชาง มณฑลเจียงสี ประเทศจีน โดยมีการนำข้าวมาปลูกและพัฒนาเป็นข้าวแกลบที่โนนนกทา จังหวัดขอนแก่น ใน พ.ศ. 11 – 16 มีการปลูกข้าวเหนียวทุกภาคของประเทศไทยและพัฒนาเป็นข้าวไร่ ข้าวนาหว่าน และนาดำ

พ.ศ. 1762 – 1981 การเกษตรในสมัยสุโขทัย อาณาจักรล้านนามีกฎหมายลงโทษคนขโมยต้นกล้าข้าว 1 ต้น ปรับเป็นเงินเท่ากับหมู 22 ตัว มีระบบเหมืองฝายเกิดขึ้น โดยมีการขุดคลองตระพัง (สระ) 424 แห่ง ขุดคลองอนุศาสนันท์เชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำป่าสัก 130 กิโลเมตรในอาณาจักรสุโขทัย มีศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงบันทึกว่ามีการส่งเสริมการเกษตร โดยให้ประชาชนมีอิสระในการประกอบอาชีพตามความถนัด โดยเฉพาะการเพาะปลูก โดยขุดเหมืองฝายฝั่งทอไข่น้ำจากลำธารบนภูเขาสู่ตัวเมืองสุโขทัย สนับสนุนให้มีการปลูกป่า ทำสวนโดยทั่วไป

พ.ศ. 2310 – 2397 สมัยกรุงธนบุรี มีการพัฒนาการปลูกพืชเศรษฐกิจมากขึ้น มีการออกกฎหมาย เก็บภาษีอากร ทำการเกษตร การผลิตข้าวเพื่อการส่งออก ออกกฎหมายกำหนดราคาข้าว

พ.ศ. 2395 – 2493 หลัง สนธิสัญญาเบาริ่ง (รัชกาลที่ 5) มีการนำเอาเทคโนโลยี เครื่องจักรเครื่องมือด้านการเกษตรสมัยใหม่เข้ามาใช้ในประเทศไทย ยกเลิกการควบคุมการส่งออกข้าว